

Vlaamse Regering

Jan Jambon

Minister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Bedrijf

Martelaarsplein 19

1000 BRUSSEL

T 02 552 60 00

Kabinet.jambon@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be

Vlaamse Onderwijsraad
t.a.v. Mia Douterlungne
Koning Albert II-laan 37

1030 Brussel

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar/e-mail

telefoonnummer

3

datum

21/9/2021

Betreft: Voorontwerp van decreet over het Vlaamse internationale
beurzenprogramma voor topstudenten

Mevrouw de voorzitter,

Met toepassing van titel IV van het decreet van 2 april 2014 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, leg ik hierbij een voorontwerp van decreet over het Vlaamse internationale beurzenprogramma voor topstudenten, voor advies voor aan de VLOR.

Hierbij wordt toepassing gemaakt van de mogelijkheid van artikel III.94, §2, eerste lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 om advies te vragen vóór de Vlaamse Regering het voorontwerp principieel goedgekeurd heeft.

Tegelijkertijd verzoeken wij u dit advies in overeenstemming met artikel III.103, §2, tweede lid, van het voormelde Bestuursdecreet af te leveren binnen een termijn van tien werkdagen. Deze timing wordt ingegeven doordat het decreet in werking dient te treden op 1 januari 2022, zodat de eerste beurzen nog toegekend kunnen worden voor opleidingen in het academiejaar 2022-2023.

Bij deze brief vindt u de volgende documenten:

- a) het voorontwerp van decreet;
- b) de memorie van toelichting;
- c) de nota aan de Vlaamse Regering.

Als de VLOR het nodig acht om uitleg te vragen over de draagwijdte van sommige bepalingen, kan die zich richten tot een van de volgende personen:

- mevrouw Charlotte Meulemeester, charlotte.meulemeester@vlaanderen.be, van mijn kabinet;
- de heer Bart Laethem, bart.laethem@vlaanderen.be, van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Met bijzondere hoogachting,

Getekend door: Jan Jambon (Signature)
Getekend op: 2021-09-22 10:01:05 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Jan JAMBON

Voorontwerp van decreet over het Vlaamse internationale beurzenprogramma voor topstudenten

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. De Vlaamse Regering kan, in het kader van een Vlaams internationaal beurzenprogramma voor topstudenten, een beurs toekennen aan uitzonderlijk talentvolle studenten om hun academisch traject in het buitenland voort te zetten.

Dit programma heeft de volgende doelstellingen:

- 1° voor topstudenten de financiële barrière wegnemen die een studie aan de beste onderwijsinstellingen in het buitenland zou kunnen belemmeren;
- 2° een internationaal netwerk van talentvolle Vlaamse studenten en alumni ontwikkelen in verschillende vakgebieden;
- 3° het imago van Vlaanderen in het buitenland verder versterken.

Art. 3. De beurs kan toegekend worden onder de volgende voorwaarden:

- 1° de aanvrager heeft, op het moment van de toekenning, aan een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs een masterdiploma behaald;
- 2° de aanvraag wordt ingediend uiterlijk drie jaar nadat de aanvrager zijn laatste masterdiploma heeft behaald;
- 3° de aanvraag heeft betrekking op een kwalitatieve opleiding aan een buitenlandse onderwijsinstelling;
- 4° de aanvrager kan uitstekende studieresultaten in het hoger onderwijs voorleggen;
- 5° de aanvrager beschikt over een uitstekende kennis van het Nederlands;
- 6° de aanvrager is, op het moment van de toekenning, toegelaten tot de opleiding aan de buitenlandse onderwijsinstelling waarvoor de beurs wordt aangevraagd;

7° de aanvrager heeft nog niet eerder een beurs op basis van dit decreet ontvangen.

De aanvragen worden getoetst aan de volgende criteria:

- 1° de academische excellentie van de kandidaat;
- 2° het leiderschapspotentieel en de maatschappelijke verantwoordelijkheidszin van de kandidaat;
- 3° de mate waarin de kandidaat en zijn drijfveren passen binnen de doelstellingen van het programma, vermeld in artikel 2, tweede lid.

Bij de evaluatie van de aanvragen wordt de Vlaamse Regering bijgestaan door een onafhankelijke jury, waarvan ze de samenstelling en de werking bepaalt.

Art. 4. De beurs wordt toegekend als tegemoetkoming in de kosten die aan een buitenlandse opleiding verbonden zijn.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt bepaald in functie van de raming van de reële kosten voor onderwijs, huisvesting, levensonderhoud en verplaatsing.

Art. 5. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de volgende aspecten:

- 1° de indiening van de aanvraag;
- 2° de beoordeling van de aanvraag;
- 3° de toekenning van de beurs;
- 4° het bedrag van de tegemoetkoming;
- 5° de uitbetaling;
- 6° de verantwoording en het toezicht op de aanwending van de tegemoetkoming.

Art. 6. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON

VOORONTWERP VAN DECREET OVER HET VLAAMSE INTERNATIONAAL BEURZENPROGRAMMA VOOR TOPSTUDENTEN

Samenvatting

Het regeerakkoord 2019-2024 maakt melding van het feit dat op innovatief vlak de minister (bevoegd voor Buitenlands Beleid) een nieuw programma opzet waarin jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière kunnen doen, bij de beste kennisinstellingen ter wereld. Als kenniseconomie en innovatiemotor bouwt Vlaanderen op die manier een netwerk op met de belangrijkste kenniscentra ter wereld. Voorliggend voorontwerp van decreet voorziet in het juridische kader voor de toekenning van de beurzen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024 vermeldt: "We zetten een nieuw programma op, in afstemming met VLIR, waarin we jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière laten doen, bij de beste universiteiten in de wereld. Hierdoor bouwt Vlaanderen een netwerk op, met de belangrijkste kenniscentra in de wereld."

2. De Beleidsnota 2019-2024, Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking bepaalt: "Vlaanderen moet in het buitenland ook gekend zijn als een innovatieve topregio, met performante bedrijven, toponderzoeksinstituten, vernieuwende clusters, logistieke troeven, en talentvolle en goed opgeleide mensen. We zetten een nieuw programma op, in afstemming met VLIR, waarin we jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière laten doen, bij de beste universiteiten in de wereld. Hierdoor bouwt Vlaanderen een netwerk op, met de belangrijkste kenniscentra in de wereld."

3. De Vlaamse Regering keurde op 9 juli 2021 de visienota: internationaal beurzenprogramma (VR 2021 0907 DOC.0844/1BIS) goed.

B. Inhoud

Doelstellingen

Om de zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen als "State of the Art" internationaal te versterken en om Vlaanderen als innovatieve topregio nog meer op de kaart te zetten, wordt er een nieuw beurzenprogramma opgezet waarin jaarlijks de beste studenten een kans krijgen om hun academisch traject te verlengen aan de in hun vakgebied beste kenniscentra in de wereld.

Het beurzenprogramma streeft ernaar om:

- de monetaire barrière weg te nemen die in veel gevallen studies aan de beste kennisinstellingen ter wereld belemmert, en dit voor zoveel mogelijk uitzonderlijk talentvolle Vlaamse studenten;

- een internationaal netwerk van talentvolle Vlaamse studenten en alumni ontwikkelen, en dit in verschillende vakgebieden;
- het imago van Vlaanderen in het buitenland verder te versterken via dit netwerk en via de impact die de leden van dit netwerk hebben op de maatschappij waarin zij actief zijn.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het voorliggend decreet voorziet in het juridische kader voor de toekenning van de beurzen.

Impactanalyse: impact op kinderen en jongeren (JoKER)

Het programma richt zich op mensen met een masterdiploma, dus in de regel +22-jarigen. Hierdoor is een kind- en jongereneffectrapport (JoKER) van toepassing.

Er wordt vastgesteld dat het verder studeren aan kwaliteitsvolle kennisinstellingen in het buitenland niet voor iedereen financieel haalbaar is. Deze maatregel is dan ook bedoeld om deze financiële hindernis weg te werken. Hierbij wordt de ondersteuning wel voorbehouden aan een specifieke doelgroep, geselecteerd op basis van (academische) excellentie, motivatie en engagement. Met het beschikbare budget (2 MEUR in 2022) kan het aantal laureaten voor het academiejaar 22/23 indicatief geraamd worden op een 30-tal studenten.

Voor het uitbouwen van een sterk internationaal netwerk, wordt er ingezet op actieve community building en ambassadeurschap. Deze community building en dit ambassadeurschap zal via verschillende initiatieven worden opgezet. Zo verwachten we van geselecteerde kandidaten dat ze minimaal deelnemen aan de events die georganiseerd worden tijdens hun buitenlandse studies en het jaar daaropvolgend, het opstellen van een getuigenis over hun buitenlandse ervaring en de gerealiseerde impact, het wegwijs maken van nieuwe kandidaten (bijvoorbeeld via een buddy-systeem), het mee organiseren van het kick-off evenement voor het jaar volgend op hun mobiliteit, het mee promoten van het beurzenprogramma en de alumniwerking (bv. via sociale media), etc.

Als dusdanig is er geen negatieve impact op jongeren.

Implementatie

Een BVR wordt voorbereid zodat de eerste beurzen kunnen worden toegekend voor het academiejaar '22-'23.

C. Totstandkomingsprocedure

De Vlaamse Onderwijsraad heeft advies gegeven op ...

De Raad van State heeft advies nummer ... gegeven op ...

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media heeft met betrekking tot het kind- en jongereneffectrapport (JoKER), advies gegeven op...

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Met dit artikel wordt een kader gecreëerd voor het toekennen van beurzen aan talentvolle studenten voor het verderzetten van hun opleiding in het buitenland.

Artikel 3

In het eerste lid wordt vastgelegd wie in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in het kader van dit programma.

De Vlaamse Regering zal bij besluit vastleggen op welke manier deze voorwaarden zullen getoetst worden. Er zal onder meer vastgelegd worden welke documenten bij de aanvraag moeten gevoegd worden en welke documenten nog in de loop van de toekenningsprocedure nog kunnen aangevuld worden (aan de voorwaarden van punt 1° en 6° moet pas voldaan zijn op het moment van de toekenning van de beurs).

In het tweede lid worden de criteria vastgelegd op basis waarvan de ontvankelijke aanvragen zullen beoordeeld worden en de wijze waarop die beoordeling zal georganiseerd worden.

Daarbij wordt wel al vastgelegd dat de Vlaamse Regering zich bij de beoordeling zal baseren op de evaluatie door een onafhankelijke jury, die zal bestaan uit "captains of society" met verschillende achtergronden (bijv. exacte wetenschappen, humane wetenschappen, audiovisuele en beeldende kunsten, of in de muziek en de podiumkunsten) en met voldoende academische expertise.

Artikel 4

Aan de geselecteerde studenten zal een financiële beurs aangeboden worden. Het bedrag van de tegemoetkoming is afhankelijk van de locatie en van het type opleiding, en is bedoeld om de reële kosten te dekken zoals inschrijvingsgeld, de kosten voor huisvesting en levensonderhoud, en de kost van vlieg- of treintickets heen-en-terug naar de bestemming.

Artikel 5

Dit artikel bevat een machtiging aan de regering om concrete regels vast te stellen voor de procedure van aanvraag, toekenning en uitbetaling van de beurzen, en de modaliteiten van beoordeling en controle.

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022, zodat de eerste beurzen kunnen toegekend worden voor opleidingen in het academiejaar 2022-2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management

Jan Jambon

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- voorontwerp van decreet over het Vlaamse internationaal beurzenprogramma voor topstudenten
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het regeerakkoord 2019-2024 maakt melding van het feit dat op innovatief vlak de minister (*bevoegd voor Buitenlands Beleid*) een nieuw programma opzet waarin jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière kunnen doen, bij de beste kennisinstellingen ter wereld om te kunnen excelleren. Als kenniseconomie en innovatiemotor bouwt Vlaanderen op die manier een netwerk op met de belangrijkste kenniscentra ter wereld. Voorliggend voorontwerp van decreet voorziet in het juridische kader voor de toekenning van de beurzen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
Beleidsveld Buitenlands Beleid

Beleidsdoelstellingen

Het **Regeerakkoord** van de Vlaamse Regering 2019-2024 vermeldt: “We zetten een nieuw programma op, in afstemming met VLIR, waarin we jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière laten doen, bij de beste universiteiten in de wereld. Hierdoor bouwt Vlaanderen een netwerk op, met de belangrijkste kenniscentra in de wereld.”.

De **Beleidsnota 2019-2024, Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking** bepaalt: “Vlaanderen moet in het buitenland ook gekend zijn als een innovatieve topregio, met performante bedrijven, toponderzoeksinstituten, vernieuwende clusters, logistieke troeven, en talentvolle en goed opgeleide mensen. We zetten een nieuw programma op, in

afstemming met VLIR, waarin we jaarlijks de beste studenten een verlenging van hun academische carrière laten doen, bij de beste universiteiten in de wereld. Hierdoor bouwt Vlaanderen een netwerk op, met de belangrijkste kenniscentra in de wereld.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde op 9 juli 2021 de visienota: internationaal beurzenprogramma (VR 2021 0907 DOC.0844/1BIS) goed.

Het bijgevoegde voorontwerp van decreet is aangepast aan het wetgevingsadvies nr, gegeven op

De Vlaamse Onderwijsraad heeft advies gegeven op ...

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media geeft bij het ingediende JoKER advies gegeven op...

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Visie

De Beleidsnota 2019-2024 voor Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking benadrukt **de noodzaak om Vlaanderen sterk en coherent te profileren in het buitenland** (strategische doelstelling 7). Om de zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen als “State of the Art” internationaal te versterken, wordt er ingezet op verschillende aspecten van Vlaanderens identiteit: Vlaanderen als handelsnatie, als maritieme natie, en als centrum van cultuur, erfgoed, en innovatie. Om Vlaanderen als innovatieve topregio nog meer op de kaart te zetten, wordt er een nieuw beurzenprogramma opgezet waarin jaarlijks de beste studenten een kans krijgen om hun academisch traject te verlengen aan de in hun vakgebied beste universiteiten in de wereld.

Door het genereren van een **internationaal netwerk van Vlaamse topstudenten en -alumni**, wil dit beurzenprogramma bijdragen tot het **nog meer op de kaart zetten van Vlaanderen als innovatieve topregio**, en tot het verder versterken van de **zichtbaarheid en slagkracht van Vlaanderen in het buitenland**.

Mede door hun excellente vorming en de interculturele kennis, competenties en inzichten die de leden van dit internationaal netwerk hebben opgebouwd tijdens hun studies in het buitenland, zullen deze studenten en alumni **een positieve impact maken op de maatschappij waarin zij actief zijn – in Vlaanderen of daarbuiten**.

Het **beurzenprogramma onderscheidt zich** binnen het huidige uitgebreide landschap aan beurzenprogramma's voor uitgaande mobiliteit, op verschillende vlakken: de specifieke doelgroep, de omvang van de beurs, de focus op excellentie aan de beste kenniscentra, het netwerkaspect, etc.

Dit beurzenprogramma moet bovendien bijdragen tot **een extra instrument van buitenlands beleid**, aanvullend aan de officiële diplomatieke netwerken vanuit het Departement BUZA, Flanders Investment & Trade en Toerisme Vlaanderen. Om deze doelstellingen te behalen, werd

gekozen om het beurzenprogramma te laten beheren en uitvoeren door het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Missie

Om dit toekomstbeeld te realiseren, streeft het beurzenprogramma ernaar om **een selecte groep van uitzonderlijk talentvolle studenten** de kans te bieden om hun academische studies te verlengen aan de voor hun vakgebied beste kenniscentra ter wereld.

De **kost van dergelijke studies** aan de beste kenniscentra ter wereld vormt vaak **een barrière**. **Het beurzenprogramma wil deze barrière wegnemen** om de meest talentvolle Vlaamse studenten de kans te bieden te excelleren in hun vakgebied.

Doelstellingen

Het beurzenprogramma streeft ernaar om:

- De **monetaire barrière weg te nemen** die in veel gevallen studies aan de beste kennisinstellingen ter wereld belemmert, en dit voor zoveel mogelijk uitzonderlijk talentvolle Vlaamse studenten;
- **Een internationaal netwerk van talentvolle Vlaamse studenten en alumni ontwikkelen**, en dit in verschillende vakgebieden;
- Het **imago van Vlaanderen in het buitenland verder versterken** via dit netwerk en via de impact die de leden van dit netwerk hebben op de maatschappij waarin zij actief zijn.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Met dit artikel wordt een kader gecreëerd voor het toekennen van beurzen aan talentvolle studenten voor het verderzetten van hun opleiding in het buitenland.

Artikel 3

In het eerste lid wordt vastgelegd wie in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in het kader van dit programma.

De Vlaamse Regering zal bij besluit vastleggen op welke manier deze voorwaarden zullen getoetst worden. Er zal onder meer vastgelegd worden welke documenten bij de aanvraag moeten gevoegd worden en welke documenten nog in de loop van de toekenningsprocedure nog kunnen aangevuld worden (aan de voorwaarden van punt 1° en 6° moet pas voldaan zijn op het moment van de toekenning van de beurs).

In het tweede lid worden de criteria vastgelegd op basis waarvan de ontvankelijke aanvragen zullen beoordeeld worden en de wijze waarop die beoordeling zal georganiseerd worden.

Daarbij wordt wel al vastgelegd dat de Vlaamse Regering zich bij de beoordeling zal baseren op de evaluatie door een onafhankelijke jury, die zal bestaan uit "captains of society" met verschillende achtergronden (bijv. exacte wetenschappen, humane wetenschappen, audiovisuele en beeldende kunsten, of in de muziek en de podiumkunsten) en met voldoende academische expertise.

Artikel 4

Aan de geselecteerde studenten zal een financiële beurs aangeboden worden. Het bedrag van de tegemoetkoming is afhankelijk van de locatie en van het type opleiding, en is bedoeld om de reële kosten te dekken zoals inschrijvingsgeld, de kosten voor huisvesting en levensonderhoud, en de kost van vlieg- of treintickets heen-en-terug naar de bestemming.

Artikel 5

Dit artikel bevat een machtiging aan de regering om concrete regels vast te stellen voor de procedure van aanvraag, toekenning en uitbetaling van de beurzen, en de modaliteiten van beoordeling en controle.

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022, zodat de eerste beurzen kunnen toegekend worden voor opleidingen in het academiejaar 2022-2023.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Vanaf 2022 wordt een bedrag van 2 MEUR voorzien aan te rekenen op het begrotingsartikel SA0-1SNA2ID-WT.

De Inspectie van Financiën gaf advies op ...

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting gaf zijn akkoord op ...

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de gemeenten, de OCMW's, de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het voorontwerp van decreet worden voorgelegd aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet over het Vlaamse internationaal beurzenprogramma voor topstudenten en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON